

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľky **I. E. F.**, bytom G., T. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o **predčasný starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2011, č. k. 12Sd/1/2011 – 32, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2011, č. k. 12Sd/1/2011 – 32, **potvrďuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie:

Krajský súd rozsudkom z 28. apríla 2011, č. k. 12Sd/1/2011 – 32, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 14. septembra 2010, ktorým odporkyňa podľa § 67 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o predčasný starobný dôchodok, pretože k 23. júlu 2010 suma jej predčasného starobného dôchodku neprevýšila 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie je zákonné, lebo mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila jednu zo zákonných podmienok pre priznanie nároku na predčasný starobný dôchodok, keďže

vypočítaná výška jej predčasného starobného dôchodku 217,50 € mesačne nie je vyššia ako 1,2-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ktoré k 23. júlu 2010 predstavovalo sumu 222,46 € mesačne.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Namietala, že pri posúdení jej nároku na dávku nemala odporkyňa použiť ustanovenie § 293y ods. 2 zákona, ale mala postupovať podľa ustanovenia § 255 ods. 3 zákona, v zmysle ktorého od účinnosti zákona č. 461/2003 Z. z., teda od 1. januára 2003 získala osobný mzdový bod za obdobie materskej dovolenky v hodnote 0,6. Ustanovenie § 293y ods. 2 zákona, ktoré odňalo matkám, ktorým vznikne nárok na dôchodkovú dávku po 31. decembri 2003 hodnotu osobného mzdového bodu 0,6 a priznalo im hodnotu osobného mzdového bodu 0,3, tieto matky diskriminuje oproti matkám, ktorým vznikol nárok na dôchodkovú dávku do 31. decembra 2003. Táto diskriminácia založená na veku je podľa jej názoru v rozpore s čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľky nepovažovala za dôvodné a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľky na predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 67 ods. 1 zákona poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov
- b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 68 ods. 1 zákona suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu

vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku.

Podľa § 255 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

Podľa § 293y ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. januára 2008 ak nárok na dôchodkovú dávku vznikne po 31. decembri 2007, osobný mzdový bod v hodnote 0,6 za obdobie materskej dovolenky získanej do 31. decembri 2003 nepatrí.

Z dávkového spisu vyplýva, že navrhovateľka, ktorá vychovala dve deti a dôchodkový vek 55 rokov a štyridsaťpäť kalendárnych mesiacov dosiahne X., žiadala o priznanie predčasného starobného dôchodku od 23. júla 2010. K uvedenému dňu získala 12 395 dní, t.j. 33 rokov a 350 dní dôchodkového poistenia.

Rozhodujúcim obdobím u navrhovateľky sú v súlade s ustanovením § 63 ods. 7 zákona kalendárne roky 1984 až 2009.

Podľa osobného listu dôchodkového poistenia navrhovateľke bola hodnotená náhradná doba podľa § 9 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov v rozsahu 312 dní v kalendárnom roku 1984, 329 dní v kalendárnom roku 1985. Za tieto obdobia jej podľa

rozhodnutia odporkyne patrí pomerná časť osobného mzdového bodu 0,3 určená podľa § 255 ods. 3 v spojení s § 293y ods. 2 zákona.

Navrhovateľka v návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne i v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa namietala nesprávne určenie osobného mzdového bodu v hodnote 0,3 v kalendárnych rokoch 1984 a 1985, kedy bola na materskej dovolenke a žiadala, aby jej za túto náhradnú dobu bola započítaná hodnota osobného mzdového bodu 0,6, na ktorú podľa jej názoru získala nárok podľa § 255 ods. 3 zákona od 1. januára 2004.

Odvolací súd nemohol zohľadniť uvedenú námietku navrhovateľky. Právne vzťahy dôchodkového poistenia (zabezpečenia) sa zásadne posudzujú podľa právnych predpisov účinných v čase ich vzniku, pokiaľ zákon výslovne neurčí inak. Navrhovateľke nevznikol nárok na dôchodkovú dávku do 31. decembra 2007, preto v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami jej nemožno započítať osobný mzdový bod za obdobie materskej dovolenky v hodnote 0,6. Túto skutočnosť nemožno považovať za diskriminujúcu, keďže s navrhovateľkou sa pri posúdení jej nároku na dávku nezaobchádzalo inak ako s inými žiadateľkami, ktoré požiadali o priznanie predčasného starobného dôchodku po 31. decembri 2007 a ktorým sa hodnotilo obdobie materskej dovolenky, získanej do 31. decembri 2003.

Hoci navrhovateľka získala ku dňu podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok potrebnú dobu dôchodkového poistenia, podmienku dosiahnutia požadovanej výšky 1,2 násobku životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ku dňu 23. júla 2010 nespĺnila.

Z uvedených dôvodov mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka k 23. júlu 2010 nespĺnila všetky podmienky pre priznanie predčasného starobného dôchodku. Dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňi žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská